

Odvětví bobulovin, třešní a višní určených ke zpracování

Usnesení Evropského parlamentu o situaci v odvětví bobulovin, třešní a višní určených ke zpracování

Evropský parlament,

- s ohledem na zprávu Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 28. června 2006 o situaci v odvětví bobulovin a třešní a višní určených ke zpracování (KOM(2006)0345),
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2200/96¹, 2201/96², 2202/96³ a 2699/2000⁴, která představují základ společné organizace trhu s ovocem a zeleninou,
- s ohledem na své usnesení ze dne 5. července 2001 týkající se zprávy Komise Radě o společné organizaci trhu s ovocem a zeleninou⁵,
- s ohledem na nařízení Komise (ES) č. 1432/2003⁶ týkající se uznání skupin producentů a (ES) č. 1433/2003⁷ týkající se operačních fondů a operačních programů v tomto odvětví,
- s ohledem na nařízení Komise (ES) č. 1535/2003⁸, 2111/2003⁹ a 103/2004¹⁰, kterými se zjednodušují ustanovení platných nařízení v tomto odvětví,
- s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1782/2003¹¹ a nařízení Komise (ES) č. 2237/2003¹², kterým se stanoví specifická opatření na podporu pěstitelů ořechů,
- s ohledem na dokument Komise nazvaný „Rozšíření EU: dopady na odvětví ovoce a zeleniny“ (GŘ AGRI, C-4, duben 2004),
- s ohledem na zprávu Komise Radě a Evropskému parlamentu ze dne 10. srpna 2004 o zjednodušení organizace společného trhu v odvětví ovoce a zeleniny (KOM(2004)0549),
- s ohledem na pracovní dokument Komise ze dne 3. září 2004 poskytující analýzu organizace společného trhu s ovocem a zeleninou (SEK(2004)1120),

¹ Úř. věst. L 297, 21.11.1996, str. 1.

² Úř. věst. L 297, 21.11.1996, str. 29.

³ Úř. věst. L 297, 21.11.1996, str. 49.

⁴ Úř. věst. L 311, 12.12.2000, str. 9.

⁵ Úř. věst. C 65 E, 14.3.2002, str. 334.

⁶ Úř. věst. L 203, 12.8.2003, str. 18.

⁷ Úř. věst. L 203, 12.8.2003, str. 25.

⁸ Úř. věst. L 218, 30.8.2003, str. 14.

⁹ Úř. věst. L 317, 2.12.2003, str. 5.

¹⁰ Úř. věst. L 16, 23.1.2004, str.3.

¹¹ Úř. věst. L 270, 21.10.2003, str. 1.

¹² Úř. věst. L 339, 24.12.2003, str. 52.

- s ohledem na své usnesení ze dne 11. května 2005 o zjednodušení organizace společného trhu s ovocem a zeleninou¹³,
 - s ohledem na pracovní dokument Komise ze dne 28. června 2006 o situaci v odvětví bobulovin a třešní a višně určených ke zpracování v EU (SEK(2006)0838),
 - s ohledem na čl. 108 odst. 5 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že mezi cíle společné zemědělské politiky (SZP) patří zejména zvýšení zemědělské produkce, zajištění dobrých životních podmínek zemědělců, stabilizace trhu a zajištění zásob a přijatelných cen pro spotřebitele,
 - B. vzhledem k tomu, že Smlouva o založení Evropského společenství stanoví, že při rozvoji SZP by se mělo přihlížet ke zvláštní povaze zemědělské činnosti, vyplývající ze sociální struktury v zemědělství a ze strukturálních a přírodních rozdílů mezi různými zemědělskými oblastmi, k nutnosti provádět vhodné úpravy postupně a ke skutečnosti, že v členských státech zemědělství představuje odvětví, které je těsně spjato s celým hospodářstvím,
 - C. vzhledem k tomu, že tři základní zásady SZP jsou: jednotnost společného trhu, priority Společenství a finanční solidarita,
 - D. vzhledem k tomu, že od rozšíření Evropské unie trh s bobulovinami, třešněmi a višněmi prošel výraznými změnami a plocha osázená tímto druhem ovocných dřevin vzrostla z 69 000 hektarů na 237 000 hektarů,
 - E. vzhledem k tomu, že v přístupové smlouvě Polsko upozornilo na potíže na trhu Společenství s ovocem a zeleninou, které vyvstanou v důsledku rozšíření, a také na nutnost zavést ochranná opatření na trhu,
 - F. vzhledem k tomu, že po rozšíření EU v roce 2004 získaly bobuloviny, třešně a višně pro EU značný hospodářský význam, především díky tomu, že některé nové členské státy jsou i nadále celosvětově na předním místě v produkci bobulovin,
 - G. vzhledem k tomu, že bobuloviny a třešně a višně nebyly před rozšířením v roce 2004 v právních předpisech Společenství pokládány za velmi citlivé produkty z hlediska trhu a že z toho důvodu se v rámci příslušných opatření Společenství nepředpokládala žádná zvláštní řešení (společná organizace trhu s ovocem a zeleninou, celní politika); vzhledem k tomu, že právní předpisy Společenství nebyly po rozšíření odpovídajícím způsobem přizpůsobeny novým okolnostem v odvětví bobulovin,
 - H. vzhledem k tomu, že problémy s bobulovinami a třešněmi a višněmi se týkají nových členských států a především Polska, jehož produkce bobulovin a třešní a višně určených ke zpracování představuje dvě třetiny celkové produkce EU, a také vzhledem k tomu, že tímto problémem jsou postiženy také některé regiony starých členských států, v nichž tato produkce představuje významnou zemědělskou činnost,
 - I. vzhledem k tomu, že zpracovatelský průmysl kvůli nárůstu cen na trhu s třešněmi a

¹³ Úř. věst. C 92 E, 20.4.2006, s. 284.

višněmi stále častěji nahrazuje některé produkty (např. třešně višněmi), a také vzhledem k tomu, že hrozba, kterou představuje dovoz ze třetích zemí pro přežití tradiční výroby v některých členských státech, je kvůli této tendenci ještě ostřejší,

- J. vzhledem k tomu, že produkce bobulovin, třešní a višní je soustředěna v několika nejchudších regionech EU, a je tudíž záležitostí se sociálním a ekonomickým významem,
- K. vzhledem k tomu, že nezanedbatelné množství bobulovin, třešní a višní se produkuje v rodinných podnicích, jejichž přežití závisí na pěstování bobulovin, třešní a višní,
- L. vzhledem k tomu, že dlouhotrvající krize na trhu s ovocem a zeleninou ohrožuje budoucnost tohoto odvětví,
- M. vzhledem k tomu, že v letech 2004 a 2005 ceny jahod určených ke zpracování a ceny mražených jahod v EU výrazně poklesly v důsledku konkurence z třetích zemí a dočasného zvýšení produkce ve Společenství,
- N. vzhledem k vysokému podílu malin a sladkých bobulovin dovážených do 25 členských států ze třetích zemí a vzhledem k tomu, že v posledních letech vzrostl dovoz u mražených jahod; vzhledem k tomu, že v této souvislosti vzrostla na trhu s jahodami určenými ke zpracování konkurence dovozu levných mražených jahod z třetích zemí – zejména z Číny a Maroka,
- O. vzhledem k tomu, že černý rybíz se pěstuje v členských státech na severu Evropy a že EU je předním světovým producentem tohoto druhu ovoce,
- P. vzhledem k tomu, že od rozšíření EU v roce 2004 stoupla produkce malin v EU z 28 000 tun na 87 000 tun (průměr v letech 2002–2004), přičemž mezi členskými státy přibyli dva noví skutečně významní producenti, jmenovitě Polsko (s 48 000 tunami) a Maďarsko (s 10 000 tunami),
- Q. vzhledem k tomu, že od rozšíření zajišťují převážnou část produkce třešní a višní EU nové členské státy (zejména Polsko se 190 000 tunami v letech 2002–2004) a Maďarsko s 51 000 tunami,
- R. vzhledem k tomu, že skupiny a organizace producentů jsou hlavními příjemci podpory na trhu s ovocem a zeleninou a vzhledem k tomu, že na trzích nových členských států hrají jen malou úlohu; vzhledem k tomu, že nové členské státy produkují značné množství bobulovin, třešní a višní,
- S. vzhledem k tomu, že většina výdajů z rozpočtu Společenství na trh s ovocem a zeleninou je vyhrazena na podporu zpracování, a vzhledem k tomu, že se tato podpora nevztahuje na bobuloviny, třešně a višně,
- T. vzhledem k tomu, že produkce bobulovin, třešní a višní určených ke zpracování tvoří v některých členských státech samostatné odvětví, což přispívá k nezbytnosti zachovat v těchto zemích hospodářskou a sociální strukturu,
- 1. vyzývá Komisi, aby bezodkladně přijala projekty spolupráce a opatření na školení pro postižené zemědělce a podporu zaměřenou na zlepšení prodejní infrastruktury, aby se tím

zlepšily možnosti příjmů podniků pěstujících bobuloviny, třešně a višně v EU;

2. žádá, aby byly bobuloviny, jako jsou jahody, rybíz, maliny, angrešt, višně a třešně zahrnuty do systému podpory pro zpracování, jenž se používá v současné době pro rajčata, hrušky, broskve a citrusové plody, aby se trhy pro tyto produkty stabilizovaly; upozorňuje na skutečnost, že tyto produkty jsou v některých regionech starých členských států i pro nové členské státy strategicky důležité, neboť zde mají nejen ekonomický, ale také sociální a zemědělský význam;
3. vyzývá Komisi, aby okamžitě navrhla a zavedla opatření, které zabrání nadměrnému dovozu bobulovin z třetích zemí, zejména ze zemí, které uplatňují dumpingové ceny;
4. požaduje, aby Komise v dlouhodobé perspektivě posoudila přijetí mechanismu kvalifikovaného přístupu na trh, který by dovoz produktů ze třetích zemí podmínil tím, že při jejich produkci budou dodržovány environmentální a sociální standardy odpovídající standardům EU; požaduje, aby v případě nedodržení těchto standardů byl na dovoz uvalen poplatek na ochranu evropských produktů proti dumpingu a aby příjmy z tohoto poplatku byly využity na financování projektů rozvoje venkova v dotyčných dovážejících zemích;
5. domnívá se, že by bylo vhodné zavést mechanismy na podporu seskupení producentů, pomocí nichž budou producenti pobízeni k zakládání sdružení (a nakonec organizací producentů) v těch státech EU, v nichž je odvětví ovoce a zeleniny organizováno výrazně hůře než je průměr Společenství, například zdvojnásobením sazby pomoci pro předběžně uznaná sdružení producentů;
6. je toho názoru, že během přechodného období by novým členským státům měla být přiznána větší finanční podpora na zakládání a řízení předběžně uznaných sdružení producentů (podpora od prvního do pátého roku uplatňování ve výši 10 %, 10 %, 8 %, 6 % a 4 % v jednotlivých letech, místo stávajících 5 %, 5 %, 4 %, 3 % a 2 %, přičemž budou v jednotlivých letech zachovány stávající stropy finanční pomoci ve výši 100 000, 100 000, 80 000, 60 000 a 40 000 EUR);
7. vyzývá Komisi, aby zahájila důraznou akci s cílem zahrnout produkty, které podléhají nízkým celním tarifům (jak je tomu v případě bobulovin), na seznam citlivého zboží a začlenit bobuloviny do působnosti zvláštní ochranné doložky a ujednání o vstupních cenách;
8. vyzývá Komisi, aby zahájila jednání s členskými státy s cílem zavést finanční podporu projektů na zastavení produkce bobulovin a třešní a višní ve starých ovocných sadech v případě přetrvávajícího nadbytku;
9. vyzývá Komisi, aby zjednodušila příslušná ustanovení a podpůrná opatření na řešení krize určená pro producenty bobulovin, třešní a višní, kteří utrpěli ztráty v důsledku nepříznivých klimatických podmínek; je toho názoru, že taková zjednodušení by měla zejména zajistit, aby náhrady za dopad nepříznivých klimatických podmínek nevyžadovaly předchozí schválení Komisí, což by výrazně urychlilo proplacení náhrady zemědělcům;
10. vyzývá Komisi, aby zavedla opatření pro proplácení náhrad producentům jako součást

reformy organizace společného trhu s ovocem a zeleninou, která by zahrnovala situace, kdy v důsledku nepředvídaných dočasných problémů vyplývajících z nadbytku zásob bobulovin, třešní a višní sklizeň není dodána na trh;

11. vyzývá k zavedení systému označení země původu u zemědělských produktů používaných ke zpracování a k tomu, aby toto označení bylo požadováno i pro konečné výrobky, což spotřebitelům umožní se rozhodnout, zda si koupí místní výrobky;
12. vyzývá, aby byly přiděleny odpovídající finanční zdroje v souvislosti s nařízeními, jejichž cílem je prosazování zemědělských produktů, aby se zvýšila spotřeba vysoce kvalitních evropských bobulovin, třešní a višní a výrobků z nich;
13. vyzývá polskou vládu k ukončení daňového znevýhodnění určitých skupin producentů, aby tak vznikly pobídky k vytváření svazů, v nichž producenti při odbytu daných produktů spolupracují, a aby tito producenti mohli optimálně využívat prostředky poskytnuté z rozpočtu na společnou organizaci trhu s ovocem a zeleninou EU;
14. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám členských států.